

El Drac que Vol Tragar

Sant Hipòlit de Voltregà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Nucli urbà de Sant Hipòlit de Voltregà
Emplaçament A la plaça de l'Església i els seus voltants

Coordenades:

Latitud: 42.01549
Longitud: 2.23642
UTM Est (X): 436777
UTM Nord (Y): 4651778

Classificació

Número de fitxa 08215 - 175
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XXI
Any 2008
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: El Drac que Vol Tragar

Fitxes associades:

[Sant Hipòlit de Voltregà](#)

[Festa Major de Sant Hipòlit de Voltregà](#)

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: ds., 28/03/2020 - 01:00

Descripció

Espectacle multidisciplinar que integra el foc, la música, la dansa i el teatre, i que està basat en una llegenda sobre els orígens i el nom del Voltreganès. Comporta el tret de sortida de la Festa Major de Sant Hipòlit i consisteix en un seguit de balls amb diferents comparses, que estan integrades pel bestiari popular concebut per a la teatralització de la llegenda. Aquestes figures són la pastoreta Roberta Picant-i-Sexy (capgrós), la Cecília (gegantona), l'Hipòlit (capgrós), tres voltors (figures sostingudes a la cintura dels portadors), quatre cavalls (sostinguts al coll dels portadors) i el Drac que Vol Tragar (amb un portador i dos assistents pel cap i la cua). Totes elles estan bastides amb porexpan d'alta densitat exceptuant els cavalls, que són de fibra de vidre. La representació combina les danses d'aquestes figures amb diverses peces musicals composades per a l'espectacle, les partitures de les quals són obra d'en Moisès Plana i la Bruna Anfruns. Alhora, entre aquests balls, hi ha intermedis musicals on un narrador va explicant la història que es representa. L'actuació es completa amb la pirotècnia de la Colla de Diablers del Voltreganès Foc i Ganxo, que esdevé un dels elements essencials de la representació. L'espectacle està basat, en gran part, en una llegenda de Dionís Vilalta sobre l'origen del nom de la regió datada l'any 1950, tot i que adaptada pels membres de la colla del Drac que Vol Tragar. Alhora també s'inspira en la representació escultòrica del timpà de l'església parroquial de Sant Hipòlit, on apareix un drac amenaçant la regió voltreganesa, en la llegenda i l'estendard del Cor La Veu de Voltregà, on apareix la representació d'un pagès matant el drac amb una aixada, i en una de les interpretacions sobre l'origen del nom Voltregà, en aquest cas la que fa referència a l'arrel llatina "vulturicare", és a dir, lloc de voltors.

Observacions:

Les imatges han estat cedides per en Xevi Vigué, membre del Drac que Vol Tragar. Els autors de les mateixes són l'Albert Rodríguez i en Josep Salvans.

Història

El Drac que Vol Tragar va néixer a Sant Hipòlit l'estiu del 2008. La figura del drac i la pastoreta Roberta foren les primeres en construir-se. L'any següent es va crear la Colla de Diablers del Voltreganès Foc i Ganxo, que acompanya les representacions amb la seva pirotècnia, i es van construir els voltors. El 2010 s'estrenà la gegantona Cecília i el 2011 els cavalls. El disseny d'aquestes figures és d'en Narcís Colom i, en la construcció del drac, també hi va col·laborar l'Agustí Danés. El capgrós Hipòlit, en canvi, és cedit per la Colla de Geganters i Grallers Sac i Ganxo. De fet, algunes de les entitats de caire cultural del municipi hi col·laboren: les colles Foc i Ganxo i Sac i Ganxo i el Grup de Teatre de Sant Hipòlit, així com l'acompanyament musical.

La primera edició de l'espectacle es va fer al torrent de Mitjavila, tot i que poc després es va passar a la plaça de la Vila. Des de l'any 2018, coincidint amb el desè aniversari de la colla, la representació es realitza a la plaça de l'Església on es pot acollir a molta més gent i, alhora, l'espai està més ventilat. Les figures es van restaurar anualment abans de la Festa Major de cada any.

L'origen del nom sorgeix de la creença que un drac assolava tota la regió i es volia tragar la gent, d'aquí el nom de "Vol Tragar". Des d'aquest punt de partida va sorgir la història en la que es basa l'espectacle: la Cecília era una dona que vivia als boscos de la regió, aïllada de la gent. Un dia, tota la zona es va veure afectada per un cicle de males collites, plagues i mala sort, que els pagesos de la zona atribuïen a la Cecília, a la que consideraven una bruixa. Després de demanar permís al senyor de les terres van anar a buscar-la i la van cremar, tot i que ella els llançà una maledicció abans de desaparèixer. Immediatament va caure un llamp i es va posar a ploure. La bonança s'instal·là a la regió fins que un any després d'aquests fets va aparèixer el Drac que Vol Tragar i el seu seguici de voltors, cremant les collites i menjant-se els ramats. La pastoreta Roberta va perdre tot el seu ramat amb l'excepció d'una de les seves cabres. Va córrer al castell a demanar ajuda al senyor i a la resta de la gent, que no van saber reaccionar exceptuant l'Hipòlit, un pagès atrevit que va proposar de fer servir com a esquer la cabra de la Roberta per matar el drac. I així ho va fer,

clavant-li la seva aixada al cap i ferint-lo de mort. La Roberta, enamorada de l'Hipòlit per aquesta gesta, el va anar a buscar però ell va preferir la companyia de la seva cabra, amb qui fugí muntanyes enllà. D'aquesta manera, la llegenda explica l'origen del nom del Voltreganès i de les poblacions de Santa Cecília i Sant Hipòlit.

L'any 2012 es va editar el primer capítol de la llegenda del Drac que Vol Tragar en còmic. La resta de la història està pendent de publicar-se.

Bibliografia

Informació oral i documental: Xevi Vigué [Entrevista: 03-02-2020].

VIGUÉ, Xevi; SOLDEVILA, Toni (2012). La Maledicció de Cecília. Sant Hipòlit de Voltregà: Centre d'Estudis Voltreganès.

VILALTA, Dionís. "La història de Sant Hipòlit vista per Dionís Vilalta, pels volts de 1950". <<0,97 km2>>. La revista de Sant Hipòlit de Voltregà.

[Http://www.santhipolitdevoltrega.cat/](http://www.santhipolitdevoltrega.cat/) [Consulta: 28-03-2020].

[Http://casalsestiuvoltreganes.blogspot.com/](http://casalsestiuvoltreganes.blogspot.com/) [Consulta: 28-03-2020].

